

Vergeving schenken en vergeving ontvangen

Na een koude winter staan we weer stil bij het Paasfeest. De natuur die zich als levenloze vermomt, wordt vervangen door een pracht van bloeiende bomen, planten en bloemen. Fauna en flora worden wakker. Heerlijk om ernaar te kijken. Heerlijk om ervan te genieten. Lente heeft wat. En Pasen heeft ook wat. Zou het nu puur toeval zijn dat we juist in deze bloeiende tijd het Paasfeest vieren?

Pasen is een feest van verlossing en verzoening, maar ook een feest van vergeving. Dat laatste woord, 'vergeving', betekent letterlijk 'wegzenden': het vrijlaten van dingen of gedachten. Vergeving is 'loslating'. Met je beide handen heb je een ballon vast, nu ontspan je je handen en laat je die stevige greep los. Van iedere gedachte over de schuld, de last, het leed en het verdriet dat je is aangedaan, word je verlost. Het zal je niet meer beheersen. Je wilt weer rustig slapen en niet meer wakker liggen door een eeuwig gepieker of vreselijke nachtmerries. Je wilt rust. Rust in je binnenste. Rust in je hart. De bitterheid die diepe wortels in je heeft gevat, wil je uittrekken. Weg ermee. Leven, licht en liefde mogen die plaats innemen. Dat is meer dan een geforceerde wapenstilstand. Dat zou te kort door de bocht zijn.

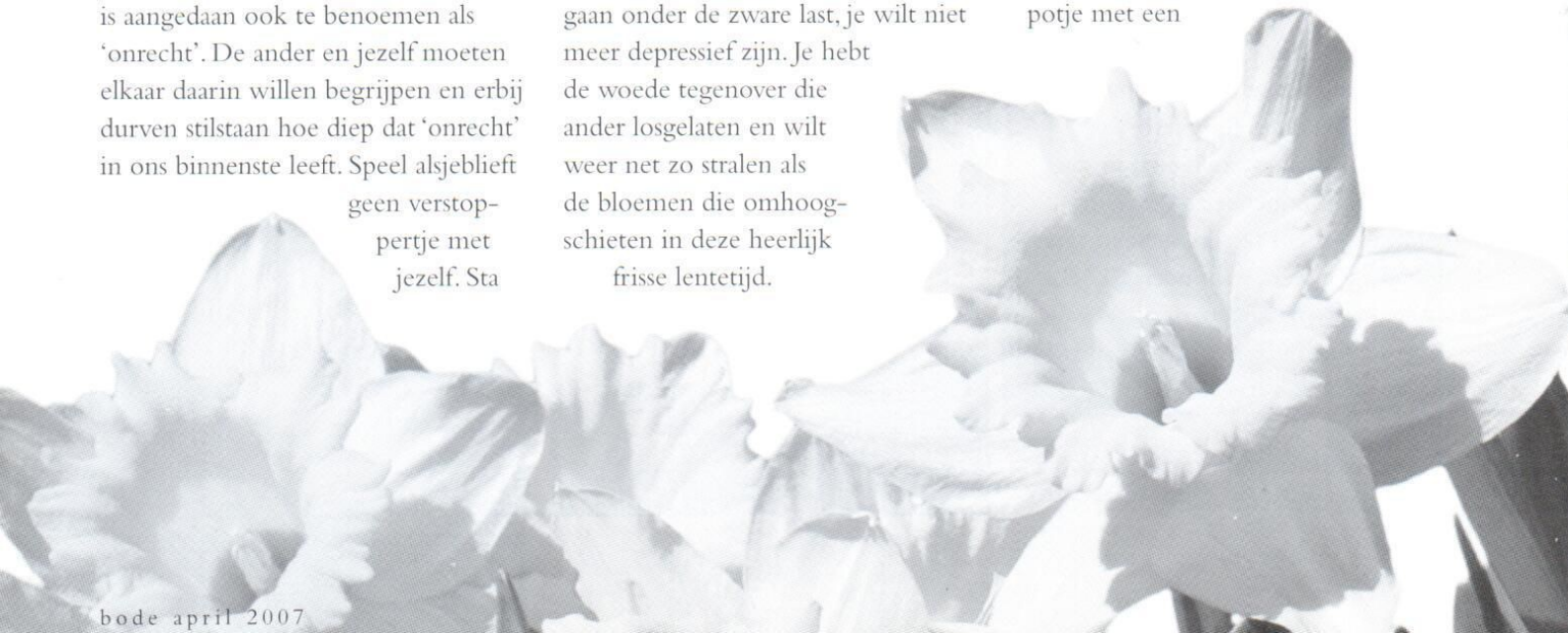
Het is nodig om het onrecht dat jou is aangedaan ook te benoemen als 'onrecht'. De ander en jezelf moeten elkaar daarin willen begrijpen en erbij durven stilstaan hoe diep dat 'onrecht' in ons binnenste leeft. Speel alsjeblieft

geen verstop-
pertje met
jezelf. Sta

stil bij de stroom van verdriet die onophoudelijk in je binnenste stroomt. Teveel aan pijn vanwege onrechtvaardigheden kan maken dat je de pijn wegdrukt, je van jezelf vervreemdt, het hierdoor niet meer voelt of er werkelijk onbekend mee bent. En dat is gevaarlijk.

Vergeving is geen geforceerde wapenstilstand. Het is het verlaten van het slagveld. Het inpakken van de wapens. De eerste stap van vergeving is daarbij de toenadering: het 'onrecht' wordt bespreekbaar gemaakt met die ander. Je wilt er alles aan doen om elkaar te begrijpen en de intense pijn bespreekbaar te maken en te doen stoppen. De laatste stap van vergeving is dan de daadwerkelijke vergeving: het kwaad wordt de ander niet meer toegekend. Nu kies je definitief tussen gerechtigheid en genade. Je wilt niet meer terugkeren naar dat vreselijke slagveld. Je wilt niet meer gebukt gaan onder de zware last, je wilt niet meer depressief zijn. Je hebt de woede tegenover die ander losgelaten en wilt weer net zo stralen als de bloemen die omhoogschieten in deze heerlijk frisse lentetijd.

Nu is het gemakkelijker om over vergeving te schrijven dan om die in praktijk te brengen. We weten het allemaal: vergeving is moeilijk en zwaar; een eenmaal vastgehaakte toorn binnen in je ontaardt tot wrok en bitterheid. Vergeving schenken aan degenen die jou leed hebben aangedaan is dan bijna onmogelijk. Dat doe je niet maar eventjes, het is iets dat diep gaat. In ernstige gevallen kan dat vaak niet zonder de hulp van iemand anders. Als jou onrecht wordt aangedaan, hoe ga je daar dan mee om? Ga je dan ook soms ongewild en onbewust onrechtvaardig met anderen om? Wat doet dit met je en vooral met degenen die het dichtst bij je staan? Hierbij is het goed te beseffen wat wrok en bitterheid is. Niemand van ons blijft dit bespaard. Veel mensen weten niet dat bitterheid vaak het gevolg van onverwerkte toorn en woede is. Het is een potje met een

dekseltje erop waarin die 'toorn' en 'woede' opgeborgen blijven en zich ongehinderd kunnen voortplanten. Bitterheid verdwijnt niet zomaar bij een mens. Gevoelens die weggestopt worden, groeien en vervormen, en komen uiteindelijk op heel verwrongen manieren toch naar buiten. Het is kanker voor je ziel. Vaak kan verborgen bitterheid er zelfs toe leiden dat een mens zijn nabije vriend en zelfs God niet meer vertrouwt. Bittere mensen hebben vaak een groot probleem om anderen lief te hebben, omdat ze steeds weer opnieuw angst hebben ontmoedigd te worden. Dat is moeilijk en menselijk gezien onoplosbaar. Alleen Gods ingrijpen door een wonder of een lange periode van tijd en afstand kan daarbij helpen. De pijn en het onrecht verblinden je voor elk sprietje van vergeving. Op zulke momenten raakt het me diep en denk ik: kon iemand maar bij je pijn komen, mocht God toch bij je pijn komen.

Zoals Henk Medema al in zijn BODE-artikel vorig jaar december aanstipte, hoort bij vergeving ook kwijtschelding. Je laat iemand los die je stevig zou kunnen vasthouden door een schuldverplichting en op grond daarvan zelfs aan de rechters zou kunnen overleveren. Je vergeeft hem: alle schuld van zijn kant tegenover mij wordt kwijtgescholden!

Dat is de kracht van Pasen. Het is een feest dat daaraan herinnert: 'Zie

het Lam Gods dat de zonde van de wereld wegneemt.' Christus (het Lam) vergeeft ons. De schuld wordt weggenomen. God verlangt ernaar onze zonden te vergeven (Ps86:5), want Hij ziet ernaar uit om dat weg te doen wat tussen ons en Hem in staat. Wie al eens diep gekwetst geweest is, maar de stap heeft kunnen zetten om het echt los te laten bij God, om te vergeven, heeft waarschijnlijk kunnen ervaren welke vrijheid dit brengt. Wat je op dat moment ervaart, wens je ook anderen toe. En het is trouwens nog meer! Vanuit het besef dat Hij ons vergeeft kunnen wij ook gemakkelijk anderen vergeven. Op het moment dat de zondaar tot God komt en zijn zonden belijdt, is God trouw aan Zichzelf 'en rechtvaardig om onze zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid'. Daarbij is het onjuist te beweren dat we, voordat we deze vergeving ontvangen, eerst de volle ernst van onze schuld moeten leren kennen. Als dat waar zou zijn, vrees ik dat niemand ooit aan die vergeving toekomt. Wie durft te zeggen dat hij zijn schuld tegenover God in zijn volle boosheid heeft gepeild? Eén misstap is in Gods ogen altijd nog erger dan alle misstappen van de wereld in onze ogen. Het is niet alleen wreed, maar bovendien onjuist, te beweren dat de vergeving pas na een diep zelfoordeel of zondebesef komt. De Bijbel zegt veeleer: 'Nadat ik tot inkeer ben gekomen, heb ik berouw gekregen; nadat ik tot inkeer ben gekomen, heb ik mij op de heup geslagen; ik ben be-

schaamd, ja, ook te schande geworden' (Jr31:19). Aan de andere kant wil dat ook niet zeggen dat degene die zijn schuld belijdt, maar toch verder gaat in die schuld en vervolgens doet alsof er niets gebeurd is, op Gods vergeving moet rekenen. Dat is hypocriet. Men zou zo iemand eens goed aan de tand moeten voelen en hem of haar moeten vragen hoe belangrijk die vergeving is.

Nu gaat God nog een stapje verder dan wij. Hij wil ons de vergeving aanbieden, ondanks het feit dat de schuld honderd procent bij ons lag en alleen wij rebels waren tegenover Hem. Toch doet God de eerste stap. Hij wil niet alleen vergeving, maar ook het herstel van de relatie met zijn schepselen. Geen greintje bitterheid is er bij Hem te vinden. Niets. Volkomen liefde en liefdevolle volkomenheid. Op dezelfde manier als God willen ook wij anderen vergeven waar we schuldverhoudingen tegenkomen die om een oplossing vragen. Als je dat niet kunt loslaten, blijven zowel jijzelf als de ander in een 'gebondenheid' ten opzichte van elkaar zitten. Laat los en je zult zelf worden losgelaten! Dat is een zaak van je hart, het is een kwestie van de ander 'van harte' te vergeven. Het is ongezond voor ons als we in onopgeloste schuldverhoudingen ten opzichte van elkaar staan. Wij bidden: 'Heer, vergeef ons onze schuld, zoals ook wij de mensen vergeven die ons iets schuldig zijn.' Het is een verrijking en opluchting als wij net zo vriendelijk, welgezend en van harte kunnen vergeven als ook God ons wil vergeven. Die boodschap mogen we ook terugzien in Pasen: vergeving schenken en vergeving ontvangen. Vrolijk Pasen. ■